

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО ЗАСТРАХОВАНЕТО СРЕЩУ НЯКОИ РИСКОВЕ В ОБЛАСТТА НА СТРОИТЕЛСТВОТО

Строителството се характеризира с много висока степен на риск както относно живота и здравето на работниците, така и относно вероятността от понасяне на вреди по имущество – собственост на строителната фирма.

Вредите по имущество могат да бъдат понесени основно в три насоки – вреди по автомобили (леки и тежки), вреди по строителни машини и съоръжения, вреди по строителни материали и сгради (на различен етап от изграждането им).

Традиционната застраховка, покриваща вреди по автомобили (леки или товарни, притежаващи регистрационни номера и правото да се движат по републиканската пътна мрежа) е познатата застраховка „Автокаско”. Следва да се отбележи, че част от покритите рискове по тази застраховка са различни от рисковете, покрити по застраховките за строителни машини и съоръжения (в това число и моторни превозни средства, които се движат само на територията на строителния обект – например верижни багери). Така например, при този вид застраховка основен принцип е, че не покрива вреди получени при транспортиране на автомобила с друго превозно средство. При сключване на застраховката, следва да се обърне внимание дали се покриват щети, които са много вероятни за строителните обекти – например щети от падащи предмети.

2. Някои застрахователни компании имат разработени специални продукти за застраховане на строителни машини и съоръжения.

Извън общите изключения на застрахователно покритие, които по правило се отнасят за всички имуществени застраховки (*застрахователят не дължи обезщетение при събития от война, бунтове, граждански вълнения, преврат, стачки, конфискация, реквизиция, ядрена експлозия, радиация или радиоактивно замърсяване, вреди настъпили вследствие на умишлено действие или бездействие от страна на застрахования или неговите представители*), наложена практика на застрахователния пазар е, че по тази застраховка застрахователите не покриват:

- щети вследствие на грешки при проектиране;
- косвени щети от денгуби, закъснения, глоби, загуба на печалба, обезценки;
- изхабяване, корозия, окисляване, умора на материалите;
- щети върху конструкция, оборудване или строителни машини, вследствие на неправилна експлоатация или неспазване на инструкциите на производителя за правилна експлоатация – замръзване на охладителна течност, неправилно смазване (съответно липса на смазка или охладител) и др.;
- щети на сухопътни превозни средства, с регистрацията да се движат по националната пътна мрежа.

Възможно е в Общите условия на застрахователя от покритие да са изключени и други рискове и вреди. При преговорите за сключване на застраховката обаче, може да бъде уговорено, срещу заплащането на допълнителна премия, в застрахователното покритие да бъдат включени част от изключените рискове (доколкото това е възможно).

3. Налице е възможност за застраховане и на строителни материали и сгради на различен етап от изграждането им.

Застрахователната сума по договора се определя по действителната стойност на имуществото или по неговата възстановителна стойност. Понятията „действителна стойност” и „възстановителна стойност” са дефинирани в чл.203 от Кодекса за застраховането.

4. При сключване на застраховката следва да се обърне внимание на процедурата по предявяване на претенция за изплащане на застрахователно обезщетение, и по-конкретно на документите които следва да се представят за доказване на застрахователното събитие и размера на претърпените вреди. В Общите условия по застраховките, застрахователите включват клаузи, касаещи документирането на застрахователното събитие и реда за предявяване на претенция за изплащане на застрахователно обезщетение.

Възможно е постигането на специални договорености по отношение на режима за документиране на застрахователни събития и предявяване на претенции за изплащане на застрахователни обезщетения.

Основното, което следва да знаят застрахованите лица е, че при настъпване на застрахователно събитие трябва в най-кратък срок (по принцип този срок е посочен в Общите условия по застраховката) да уведомят застрахователя си. В случай на извършено престъпно посегателство върху имуществото, застрахованият незабавно следва да уведоми полицията.

Не само Общите условия по застраховката, но и Кодекса за застраховането (чл.207) въвеждат в задължение на застрахования да предприемат необходимите действия за предпазване от вреди, а при настъпване на застрахователно събитие, да направят възможното за ограничаването им. Важно условие за установяване на размера на вредите е, да се запази увреденото имущество, за да се даде възможност на застрахователя да направи оглед на щетите. Без този оглед на практика не може да се стигне до правилна преценка при определяне на размера на вредата, и от там е напълно възможно да се стигне до отказ от изплащане на обезщетение или изплащането му в размер, който не удовлетворява застрахования.